

Abstrakt

Tato teoreticko-empirická diplomová práce se skládá ze dvou částí a je věnována soudnímu tlumočení pro nezletilé. Po stručném úvodu do historie se práce nejprve zaměřuje na charakteristiku soudního tlumočení a podrobněji se zabývá situací dětí a nezletilých před soudem. Druhá kapitola se věnuje soudnímu tlumočení v ČR, jeho právnímu rámci, charakteristice a systému vzdělávání soudních tlumočnicků. Tento systém je následně porovnán s doplňkovou kvalifikací dalších dospělých účastníků soudního řízení s nezletilým a se vzděláváním soudních tlumočnicků v Belgii, kde proběhl CO–Minor–IN/QUEST, dle dostupných informací doposud jediný mezinárodní projekt zaměřený na spolupráci dospělých účastníků soudního řízení při tlumočení pro děti v případech trestního práva. Závěr teoretické části shrnuje poznatky o komunikaci s dětmi a nezletilými s důrazem na specifika chování a jednání zejména u mladších dětí. Uvedené informace jsou vztaženy na kontext soudního tlumočení, přičemž se práce snaží upozornit na největší rozdíly mezi soudním tlumočením pro dospělé a pro nezletilé a shrnout dostupná doporučení pro tlumočení dětem.

Empirická část práce představuje kvalitativně-kvantitativní výzkum, jehož cílem je popsat praxi soudního tlumočení na území ČR. Výzkum vychází z poznatků belgických badatelek a hlavních vedoucích projektu CO–Minor–IN/QUEST, Heidi Salaetsové a Katalin Baloghové, avšak nezaměřuje se pouze na trestní právo. Šetření se prostřednictvím dotazníků a rozhovorů obrací na tlumočnické, soudce, státní zástupce, policisty, sociální pracovníky a advokáty a zkoumá náhled těchto dospělých odborníků na projednávanou problematiku. Výzkum se blíže zaměřil na základní popis situací tlumočení pro nezletilého, jeho vlastní průběh, rozdělení rolí mezi respondenty a jejich odborné vzdělání. Šetření se zabývalo v první řadě popisem aktuální praxe soudního tlumočení pro děti a nezletilé. Ve druhé řadě jsme se zajímali také o názor respondentů na současnou situaci a hledali možné náměty na zlepšení do budoucna. Výsledky výzkumu jsou analyzovány a zasazeny do širších souvislostí, přičemž je zachováno rozdělení podle jednotlivých profesí, jejichž výpovědi jsou porovnávány mezi sebou.

Klíčová slova: nezletilý, orgány činné v trestním řízení, rodinné právo, soudní tlumočení, soudní jednání, trestní právo, výslech, Zákon o znalcích a tlumočnících